

Weinig keus voor bietenboer na suikerakkoord

Al wordt de pijn verzacht met een compensatieregeling, de suikerbietenkwekers krijgen een forse inkomensdaling te verwerken. Wat moet de bietenkweker doen om dat op te vangen? De nooduitgang is geblokkeerd, zo lijkt het.

Vervolg van de voorpagina

LEEUWARDEN - Heeft de akkerbouw nog toekomst? Voor regionaal econoom Jouke van Dijk van de Rijksuniversiteit Groningen is de vraag stellen hem beantwoorden: feitelijk is er geen toekomst voor de akkerbouwer. De suikerbietenkweker krijgt nog even uitstel van

executie, maar over vijf jaar moet er tegen wereldmarktprijs geteeld worden.

De Nederlandse boeren kunnen nooit op tegen de rietsuikerkwekers in Brazilië, Australië en Thailand. Vluchten in andere teelten is kansarm. Pootaardappelen, zo meent van Dijk, is geen optie. Wortels, uien en graan zijn niet voldoende om de akkerbouwer overeind te houden. Voor elk gewas geldt, dat meer productie leidt tot lagere prijzen.

Als de akkerbouwer verdwijnt,

dan is het ook gedaan met de suikerindustrie. Zelfs de raffinage van rietsuiker is geen alternatief meer, nu Groot-Brittannië zijn bijna-monopolie met succes heeft verdedigd. Het einde van de suikerindustrie is niet erg, meent Van Dijk. Dat lot trof ook andere industrieën en ook dat is opgevangen. „Niet voor niets werken vier van de vijf werknemers nu in de dienstensector.”

Voor akkerbouwvoorman Jaap Haanstra van LTO Noord is dit inktzwarte scenario een stap te ver. Niemand kan tien jaar vooruit kijken, meent hij. Hij heeft in eerste instantie zijn hoop gevestigd op de hoge olieprijs. Als die nog hoger wordt, komen er perspectieven voor energiegewassen.

De grote oppervlakten die daarvoor nodig zijn, zijn hier niet, maar wel in Brazilië, Rusland en andere voormalig Oostbloklanden. En waar energiegewassen worden geteeld, is geen voedselproductie, verkondigt hij.

Te veel en te weinig liggen dicht bij elkaar in de akkerbouw, weet Haanstra. De graanmarkt bijvoorbeeld verkeert in een wankel evenwicht. Er hoeft maar weinig te gebeuren of er ontstaan tekorten. Dan stijgen de prijzen weer. „Ik geloof ook niet dat alle subsidies verdwijnen. Ook in de politiek kun je

niet tien jaar vooruit kijken.”

Akkerbouwer Broer Siderius uit Oude Bildt is na gisteren toch wat aangeslagen. Hij voorziet en snelle reductie van het aantal akkerbouwers. Na zijn generatie blijft er nog zo'n 20 procent van de akkerbouwers over. Maar boeren blijven er, daarvan is hij overtuigd.

Siderius heeft nog wel fiducia in de pootaardappelen. Daarin heeft Nederland toch een ijzersterke positie. En als handelaar HZPC ze niet wil hebben, dan zijn er wel internationale handelaren voor de vrije rassen. Dat ziet directeur Jan Hooogenboom toch iets anders. In zijn laatste jaarverslag pleit hij juist voor inkrimping van het areaal.

Kortom, de alternatieven voor bieten zijn beperkt. Toch wil Siderius ook weer niet al te somber zijn. „Wy ha der earder sa foar stien.” Hij ziet mogelijkheden in de samenwerking met melkveehouders. Verbouw van maïs voor de veehouders kan een deel van de akkerbouw nog overeind houden. Ook hij ziet nog wel wat in de energiegewassen, maar of dat op tijd komt, is de vraag.

NICO HYLKEMA